

Kompetentsipõhise eneseanalüüsi vorm täiskasvanute koolitaja, tase 6 kutse taotlejale

Nimi:

Esmalt palume Teil analüüsida 6. taseme täiskasvanute koolitaja kutset läbivaid kompetentse.

Nr	Kompetentsi lühikirjeldus
1	Valdab koolitusel käsitletavat valdkonda/teemat/ainet, hoiab end kursis valdkondlike uuendustega, arvestades valdkonna- ja ainealase teadmuse, teaduspõhisuse ja parimate praktikate ning õppekavast/koolitusprogrammist. <i>Minu koolituste teemaks on soome keel kõigi oma nüanssidega. Esimeste keelehuviliste ette astusin õpetaja rollis 1990.aastal, praeguseks on kogunenud 15 aastat koolitajakogemust Pärnu Rahvaulikooli ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledži lektorina.</i> <i>Peamiselt õpetan turismi- ja hotelliettevõtluse eriala tudengeid, mistõttu selle valdkonna uuendustega hoian end kursis nii Eesti kui ka Soome poolt vaadatuna.</i> <i>Osalen aktiivselt Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu Soome Keele Õpetajate Seltsi töös, Tartu Ülikooli tellimisel koostasin 2008.a. koos hea kolleegi Tiina Maripuuga välja Turismi soome keele õpiku koos töövihikuga, mis on praegugi õppematerjalina kasutusel.</i> <i>2021.a. oktoobrikuust õpetan soome keelt valikainena ka Sindi Gümnaasiumis.</i>
Viide tõendus- materjalile	• Minu loetavad ained Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis 2021.a. sügisel • Minu kursused Pärnu Rahvaulikoolis sügisel 2021 • TRÜ diplom • TÜPK diplom • Minu kursus Pärnumaa Kutsehariduskeskuses sügisel 2021
2	Teab täiskasvanukoolituse põhiprintsiipe ja lähtub koolitusel täiskasvanud õppija eripäradest. Õppeprotsessi keskmes on õppija ja tema sõltuvus õpetajast võiks olla minimaalne. – Keskendun oma tundides õppijas iseseisvuse arendamisele, annan iseseisvaid ülesandeid, julgustan avaldama arvamust (võõras keeles võib seda eriti alguses olla keeruline teha). Õpetaja põhiülesanne on aidata õppijal endal määratleda oma vajadused; aidata mõista nii enda kui teiste inimeste õppimise ressursside ja kogemuste kasutamise viise ja vastastikuse õppimise (grupis) edendamist. – Korraldan tihti ümarlaua vormis arutelusid, kus õppijad võivad ise teema valida, kuid kõik peavad selle valikuga nõus olema. Teemad on seotud õppekavaga ja õppijad peavad ise hindama, kuivõrd neil ühe või teise üheskoos läbi analüüsimisest kasu on. Õpetaja roll on aidata õppijal omandada vastutust, ning lasta õppijal ise määratleda eesmärgid, kavandada õppeprogrammi ja hinnata oma edukust. – Huvitaval kombel on vastutuse võtmine probleemiks ka täiskasvanute puhul. Esimesel kursusel ei soovita seda eriti võtta. Mul on tavaks kohe kursuse algul tutvustada semestri eesmärgi ja välja pakkuda võimalikke variante nendeni jõudmiseks. Õpilased saavad ise otsustada, kas kasutavad minu pakutut või leiavad oma tee. Õppimine toimib läbi isikliku mõistmise tasandi ning probleemide lahendamise. – Olen seisukohal, et koolitaja õnnestub siis, kui ta suudab saavutada õppijaga sideme, kus probleemidest julgetakse rääkida ja küsimusi julgetakse küsida. Minu online-kursustel on alati küsimuste-vastuste foorum, aga kogemus näitab, et eelistatakse pigem personaalselt ühendust võtta kui teiste eest probleeme lahata. Individuaalne õppimine tagab konkreetse kitsaskoha lahendamise. Õpetaja saab julgustada õppijat tegema tema enda spetsiifilisi valikuid. Oluline on aktsepteerida ning suhtuda lugupidavalt ja ettevaatlikult iga õppija mina-pilti. – Esimesel kursusel on soome keele ainekavas väga isiklikud teemad: mina, minu kodu ja pere, minu unistused ja harrastused jne. Alati on huvitav ja õpetlik kõrvalt jälgida, mil moel õppijad neid esitlevad. Enamasti sellised kohtumised liidavad kursust ja omavahelised suhted paranevad, samuti kaob kartus võõra keele ees.
3	Väärtustab täiskasvanud õppijat, järgib oma töös eetilisi norme (vt lisa 3 Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks) ja konfidentsiaalsusnõudeid; hoiab kutse mainet. <i>Niipalju, kui on inimesi, on erinevaid taustsüsteeme. Me kõik tuleme kusagilt, oma mõtete, arusaamade ja tõekspidamistega. Väärtustan väga kõiki inimesi, kes täiskasvanuna on otsustanud kõikide oma tegemiste, töö ja kodu kõrvalt õppima tulla. Tean omast kogemusest, kui keeruline see olla võib ja aktsepteerin alati õppija õigust oma tööd ise kavandada ja oma aega planeerida. Probleemiks võib osutuda see, kui ta ei planeeri.</i>

<i>Püüan olla avatud, tasakaalukas, oma õpilasi austav ja abistav. Õppetöös väldin „vahtu“ – valitud õppematerjalid peavad õppijat edasi aitama, talle niidiotsa andma. Kursuse algul sõlmin kokkulepped, millest kinnipidamist eeldan kõigilt. Olen empaatiline ja hea kuulaja. Hea töö eest tunnustan õppijat nii individuaalselt kui ka kogu kursuse ees.</i>	
4	Järgib täiskasvanuõpet ja teisi valdkonna tegevusi reguleerivaid õigusakte.
<i>Minu valdkonnas reguleerivad täiskasvanuõpet järgmised seadused:</i> • Täiskasvanute koolituse seadus • Haridusseadus (sh keelte õpetamine kui täiendharidus) • Ülikooliseadus <i>Olen nende sisuga tuttav.</i>	
5	Annab õppijatele tagasisidet kogu koolitusprotsessi vältel.
<i>Tagasisidestamise on minu kursuste oluline osa. Õppija peab saama objektiivset informatsiooni tehtu kohta, et tekiks kindlustunne edasi liikuda. Kirjalike ülesannete puhul annan otsest tagasisidet kommentaaridena, tekstide puhul analüüsime neid koos kursusega. Kasutan oma tundides palju interaktiivseid vahendeid, kus kaasõpilastel on võimalik kordamööda kaaslase sooritusele heatahtlikku tagasisidet anda. Tavaliselt on see suulise küsimustele vastamise vormis à la Millised kohad sinu kursusekaaslase esitluses sulle eriti meeldisid ja miks? Olen võtnud eesmärgiks tagasisidestada võimalikult kiiresti pärast ülesande täitmist. Praegusel piiranguteajal olen iga kord kohtumisel andnud tagasisidet vahepeal iseseisvalt sooritatud tegevuste kohta. Olen sisse seadnud nn. konsultatsiooniajad, kus õppijad saavad küsida selgitusi-kommentaare. Paaristööde puhul lasen õppijatel esitleja-kuulaja rolle vahetada ja kuuldot reflekteerida.</i>	
6	Kasutab korrektset koolituse läbiviimise keelt kõnes ja kirjas.
<i>Filoloogina on korrektne keelekasutus minu jaoks elementaarne, näitab professionaalsust ja austust kaaskõneleja või kirja saaja vastu. Olen kriitiline iseenda suhtes ja soovin samasugust suhtumist ka oma õpilastelt. Soomkeel ja eesti keel on kohati üsna sarnased ja baassõnavara omandanuna kipuvad sõnad ja nende tähendused aeg-ajalt sassi minema. Toon tihti näiteid, kuidas üksainuke vale häälik võib muuta kogu lause mõtet. Enamasti on need tundi elavdavad lõbusad seigad ja kinnistuvad hästi. Püüan vältida parasiitsõnu, sõnakordusi ja muid keelelisi apsakaid, mis kõne kvaliteeti rikuvad. Keele õpetamisel on minu üks eesmärkidest saada õppijad rääkima. Ainekava võimaldab lisaks kirjakeelele tutvustada ka soome kõnekeelt ja slängi. Arutelud pärast nende teemade läbimist on tavaliselt tulised.</i>	
Viide tõendus- materjalile	• Riskisõnad • Soomkeel
7	Kasutab asjakohaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendeid õppeprotsessi ettevalmistamisel, läbiviimisel, hindamisel ja enesearengu toetamisel; oskab allikakriitiliselt veebipõhist infot otsida; teab digiõppe võimalusi ja oskab kasutada sobilikke meetodeid digiõppe läbiviimiseks täiskasvanute koolituses; oskab luua, kasutada ja jagada veebipõhiseid materjale.
<i>Olen pikalt olnud seisukohal, et keeleõppe parim meetod on vestlus ühisel ruumis. Koroonaaeg on pannud arvamusi ümber hindama ja leidma vahendeid ning võimalusi, kuidas jõuda õppijateni läbi ekraani. Kasutan õppetöös Moodle'i keskkonda, kuhu olen loonud oma kursused. Kohtumised toimuvad kas Zoomis või BBB (Big Blue Button) seminariruumides, kus kasutan päris palju rühma- ja paaristöö võimalusi, jagan ise ekraani ja palun seda õppijatel teha, kasutan erinevaid interaktiivse sisu loomise vahendeid (H5P). Harjutusi ja kirjalikke ülesandeid loon ise Moodle'i vahendite abil või jagan linke internetist. Sageli suunan õppijad internetist ise materjali leidma, seda ette kandma ja analüüsima. Töö tekstiga toimub tihti audiofailide vahendusel. Igas täiskasvanus on peidus laps, seetõttu kasutan tuttavaks saamise perioodil päris palju lastelaule ja mänge keele algtõdede omandamiseks.</i>	

Viide tõendus- materjalile	• Minu õppeained Moodle'is • Õppevahendite loomise võimalused Moodle'is • Padlet • Digipädevuse mõistekaart • Lastelaul Elefantimarssi
----------------------------------	--

Järgnevalt palume Teil analüüsida 6. taseme kompetentse. Iga kompetentsi puhul on esitatud tegevusnäitajad, mida palume Teil analüüsida lahtris *Kompetentsi tõendamine* või *Kompetentsi tõendamine ja tõendusmaterjali esitamine*. Võimalik on sisestada tekst pikkusega kuni 2000 tähemärki. Kirjeldage ja analüüsige tegevusi, mis iseloomustavad Teie käitumist koolitusprotsessis; faktilisi andmeid, kui need tõendavad kompetentsi ilmnemist vm olulist informatsiooni enda kui koolitaja tegevuse kohta. Tooge konkreetseid näiteid.

Portfoolios esitatud tõendusmaterjalid peavad iseloomustama konkreetset kompetentsi ja olema otselingiga kättesaadavad.

1. Õppeprotsessi ettevalmistamine	
1.1 Selgitab eelnevalt välja ja analüüsib konkreetse õpperühma õpi- ja erivajadusi ning nendest lähtuvalt seab eesmärgid ja õpiväljundid ning planeerib koolituse sisu (vt lisa 2 Kutsestandardis kasutatud terminid).	
Kompetentsi tõendamine	<i>Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis soome keelt õpetama asudes oli minu ainete sisu ainekavas juba otsustatud. Hiljem olen erinevatel perioodidel ainekavasid muutnud, võttes arvesse turismituru trende ja käsitletavate teemade ajakohastamise vajadust. Samuti on kolledžis hea tava teha koostööd erinevate õpitavate ainete raames, näiteks siduda soome keele õpe spaa- ja toitlustusprotsesside juhtimise ainetega vms.</i> <i>Keeleõpe on üles ehitatud nii, et järgmise kursusele registreerumise eelduseks on eelmise taseme läbimine. Soome keel algajatele -> Turismi soome keel -> Soome keel edasijõudnutele</i> <i>Projektipõhiselt olen koolitanud näiteks Ida-Virumaa turismispetsialiste või rahvaülikooli kursusena Rapala OY personali. Sellistel kursustel kohtun esmalt tellijaga, et nende vajadused ja eesmärgid välja selgitada, seejärel mõtlen läbi koolituse sisu ja teen pakkumise. Vajadusel muudan ja täiendan koolitust tellija soovide kohaselt. Tellimuse alusel kokku seatud kursused on alati nn „rätsepatöö“ ja nende ettevalmistamine on ajamahukas.</i> <i>Soovi korral õpetan ka individuaalselt. Sel juhul on konkreetsetel õppijal omad eesmärgid, mis põhjusel ja kui kiire tempoga ta keelt õppida tahab. Koolituse sisu seataksegi siis temast lähtuvalt.</i>
Viide tõendus- materjalile	• Kursuse sisu, tase A2 – Pärnu Rahvaülikool • Õppekava, soome suhtluskeel – Raeküla VKK • Kursuse kava, soome keel algajatele – TÜPK, sobib ka järgmise punkti kompetentsi tõendamiseks • Ainekava, turismi soome keel – TÜPK • Õppeaine üldandmed - TÜPK
1.2 Koostab koolitusprogrammi ja planeerib oma tegevuse, lähtudes õppekavast (selle olemasolul).	
Kompetentsi tõendamine	<i>Õppekava olemasolul koostan kolledžis üht semestrit hõlmava koolitusprogrammi. Enamasti teen selle kalendri formaadis, kuhu märgin koolituse teemad loogilises järjekorras, ajakava, planeeritavad tegevused (rühmatööd, videote vaatamised, auditooriumist väljas tegevused jne). Kalendris on mugav vajadusel muudatusi teha, teemakäsitletuste mahtu suurendada või vähendada, lisada uusi vahendeid või tegevusi jne.</i> <i>Algajate kursusel ma tavaliselt kord valmis tehtud koolituskava eriti ei muuda, küll võin välja vahetada tekstitöö materjale ja kohandada harjutusi vastavalt ajagraafikule (näiteks sõbrapäeval toimuva tunnis luua ka grammatikaharjutused sõbrapäeva tekstidele).</i> <i>Tellitud kursustel püüan tellijalt võimalikult täpselt teada saada, millised valdkonnad keelest talle eesmärgi saavutamiseks olulisimad on. Nendele tuginedes ehitangi üles koolituskava, tuues vähem olulised teemad sisse vaid juhul, kui ajagraafik seda võimaldab.</i>

Viide tõendus- materjalile	• Tööplaan – soome keel algajatele • Tööplaan – hotelli soome keel • Tööplaan – turismi soome keel • Koolituskava Ida-Viru turismiklastri • Õppetundide päevakava Raeküla VKK
1.3 Valmistab ette konkreetse koolituse sisu ja valib meetodid, lähtudes koolitusprogrammis (õppekavas, selle olemasolul) koolitusprogrammis/õppekavas fikseeritud õpiväljunditest ja varasemast tagasisidest.	
Kompetentsi tõendamine	2021.aastal olen oma online-kursused üles ehitanud nädalaste plokkidena, kus on alati kirjas, kas tegemist on Zoomi kohtumisega või iseseisva töö nädalaga. Moodulite ülesehitus on kõikidel nädalatel ühesugune: • nädala teema koos alateemadega ja seda puudutavate tekstide või artiklitega; • grammatikaosa koos harjutustega; • vabatahtlik lisalugemise osa sügavamalt huvitatuile; • kodutööd juhendite ja selgitustega; Kui on tähtsajalisi töid, on kokku lepitud ka tööde esitamise aeg. Iseseisva töö nädalate puhul kasutan uue osa selgitamiseks sageli miniloengu formaati ja harjutamiseks enesekontrolliteste, mida ei hinnata. Huvi tekitamiseks ja rutiini lõhkumiseks annan ülesandeid, kus õppijatel tuleb leida oma meetod näiteks tootlustusteema sõnavara omandamiseks. Akadeemilisuse säilitamiseks teeme erinevaid ülesandeid erialaste artiklitega.
Viide tõendus- materjalile	• Tervituskaart • Foorumi kokkuvõte • Kursuse tutvustus • Iseseisev töö – viktoriin Naapurivisa • Tegevused Moodle kursusel
1.4 Koostab ja/või kohandab õppematerjale, lähtudes õppekavast või koolitusprogrammist, teema käsitlemise loogikast ning õppekeskkonna võimalustest. Viitab korrektselt allikatele, arvestades autoriõigusi.	
Kompetentsi tõendamine	Koos Tiina Maripuuga olen õpiku Turismi soome keel (+töövihik) autor. Õpikut kasutan oma kursustel õppematerjalina, kuid olen sealseid tekste ajakohastanud. Töövihik on õppijatele saadaval ka digitaalsena. Lisaks olen koostanud ohtralt harjutusi/teste, mida siis vastavalt vajadusele küsimuste pangast võtan ja kasutan. Enne uue semestri algust korrigeerin kasutatavat õppematerjali, arvestades kursuse ajakava. Suunan õppijaid täiendama oma teadmisi internetis leiduva materjaliga. Viitan alati materjali koostajatele. Õppijate loal kasutan nende poolt loodud esitlusi ja faile õppematerjalina. Kogun need arhiivi ja süstematiseerin nii, et oleks vajadusel hõlbus leida. Olen väga huvitatud uutest soome keele aladest õppematerjalidest. Kasutan võimalust tellida Soome Instituudi materjale.
Viide tõendus- materjalile	• Turismi soome keele õpik ja töövihik, kaanepilt • Turismi soome keele õpik • Küsimustik iseseisvaks tööks • Iseseisev töö – Virhetilanteet • Tööleht – Kirjeen kirjoittaminen • Harjutus – Henkilötiedot • Harjutus – Viron kylpylät • Harjutus – Luonnesanat • Õppija esitlus 1 • Õppija esitlus 2
2. Õppeprotsessi läbiviimine	
2.1. Selgitab õppijatele õppekavas (kui õppekava on olemas) seatud õppe eesmärgid. Toetab õppijaid individuaalsete õpieesmärkide seadmisel, aidates siduda neid koolitusprogrammist tulenevate eesmärkidega.	

Kompetentsi tõendamine	Täiskasvanud õppija tahab teada, miks ta seda või teist asja õpib, mis tal sellest kasu on, kus seda tulevikus rakendada saab. Iga semestri esimesel kokkusaamisel annan ülevaate õppe eesmärkidest ja küsin õppijatelt, milliseid tundeid teemad, ajakava, hindamiskriteeriumid ja õppe maht neis tekitavad. Vaba arutelu käigus olen võtnud võimalusel arvesse õppijate soovet ja teinud koolituskavva vajadusel ka muudatusi ning täpsustusi. Enamasti igal kursusel on mõni õppija, kel on soome keele vastu süvendatud huvi. Sellisel juhul oleme läbi arutanud ja paika pannud individuaalse kava, mis aitaks püstitatud eesmärgid paremini saavutada. On olnud ka juhuseid, kus algajate kursusele on ainepunktide saamise eesmärgil tulnud õppija, kes valdab keelt oluliselt paremal tasemel. Oleme koostanud sel juhul personaalsed tingimused kursuse läbimiseks. Tavaliselt sead teemadest lähtudes ka vahe-eesmärgid, mille läbimisel toimub eneseanalüüs ja peegeldamine, kas õppija on enda meelest õpitulemustega järje peal või mitte. Selgitavad juhendid on abiks eesmärkide saavutamisel.
Viide tõendusmaterjalile	• Selgitus – ajan ilmauksia • Lõputesti juhend • Juhend – hääle lisamine esitlusele • Zoomi tunni ülesehitus
2.2 Rakendab erinevaid võtteid õppimist toetava füüsilise-, vaimse- ja sotsiaalse keskkonna loomiseks.	
Kompetentsi tõendamine	On hea, kui füüsilise keskkond õppimiseks on tuttav ja turvaline. Kui on võimalik õpetada auditooriumis, eelistan, et tunnid toimuksid ühes ja samas klassiruumis kogu semestri vältel. Püüan vältida klassistilis pika lauarivi taga istumist. Võimalusel paigutan õppijad ringselt või U-kujuliselt, sõltuvalt tunni teemast aga võib-olla hoopis väikeste rühmadena. Soovin luua keskkonda, kus ei tekiks keeleõppimisel krampi. Vastupidi, eesmärk on saavutada õppijate vaheline vaba vestlus. Ütlen alati, et minu tunnis on rääkimine soovitatav. Ühe väikese nüansiga – see peaks toimuma soome keeles. Seega vaimne ja emotsionaalne õpikeskkond peaks olema selline, et õppeprotsess tundub lihtne ja lõbus ka siis, kui see tegelikult seda ei ole. Kui märkan, et tähelepanu kipub hajuma, teeme vahepeal sõrmekoordinatsiooni- või võimlemisharjutusi. Vaikuseminuteid naudivad ka täiskasvanud õppijad. Kasutan ka õuesõpet. Näiteks tee juhatamise teema puhul kõnnimegi konkreetselt teekonna läbi. Üks räägib, kuhu minna ja teised lähevad. Enamasti teen seda laadi harjutusi paaristööna. Kohtumistel Zoomi seminariruumis on oluline tunda tehnikat ja osata seda õigel ajal kasutada. Väljakutse on õppijad läbi „musta ruudu“ samasse keskkonda võluda. Olen kasutanud mõne samasuuse elemendi sissetoomist, mis ühtsustunde tekitab. Näiteks palunud kõigil sättida kaamerad nii, et aken jääks selja taha ja siis korraks ekraanipildiga ühineda.
Viide tõendusmaterjalile	Viited tõendusmaterjalidele on lingitud teksti sisse.
2.3 Viib läbi õppeprotsessi, vajadusel muudab õppe etappide järjestust ja töövorme, kaasates õppijaid ja arvestades õpperühma vajadusi.	
Kompetentsi tõendamine	Õppeprotsessi läbiviimise eelduseks on selle planeerimine, läbimõtlemine ja juhtimine. Mulle meeldib, kui saan olla eestvedajana siiski tagaplaanil, suunates ja andes vihjeid edaspidiseks tegevuseks vastavalt vajadusele. Pean oluliseks, et õppijad suudavad arendada teemast lähtuvalt oma kõnelemisoskust järk-järgult, üksteist täiendades, järgmisele sõna andes. Tuleb tähele panna, kui keegi jääb õppeprotsessis maha või vastupidi, jõuab ülesande valmis teistest oluliselt kiiremini. Sellisteks juhtudeks peab olema alati valmis plaanid B ja C, mida individuaalselt rakendada. Hindan keeleõppes spontaansust. See võib küll fookuse planeeritud teemalt kõrvale viia, kuid kui õppijatel on huvitav, kinnistub ka sõnavara paremini.

	Planeerin väga oma aega ja eeldan, et seda teevad ka õppijad. Minu jaoks on raske mõista tähtaegadega mitte arvestamist, millest sõltuvalt tuleb enamasti teha tunni töös äkkmuudatusi, sest planeerituga pole võimalik edasi minna – eeltöö selleks on kodus tegemata. Tavaliselt teen siis rühmatöö, paigutades grupid nii, et igas oleks ka neid, kel vajalikud eelteadmised olemas. Õppeprotsessi pingutamist nõudvate lõikude vahel teen videopause ja mängulisi harjutusi. Need on head ka järgmisele teemale (etapile) üle minemiseks.
Viide tõendus- materjalile	• Individuaalne ülesanne • Ristsõnaharjutus internetist • Kuulamisharjutus koos laulu ja videoaga (video lingitud teksti sisse) • Tähtajad
2.4 Märkab ja tunneb ära grupi arengus toimuvaid muutusi, reageerib olukorrale õpiprotsessi toetaval viisil.	
Kompetentsi tõendamine	Grupis toimuvate arengute ja muutumiste märkamiseks on hea teada, millises grupi kujunemise faasis rühm parasjagu on. Gruppide loomisel õppimiseks kaalun alati, kui kiiresti soovin saavutada püstitatud eesmärki. On seltskondi, kes moodustavad omavahel grupi kõikide ainete grupitööde tegemisel. Nad on juba kujunemis- ja konfliktifaasi läbinud ning töötavad tõhusalt koostööfaasis. Ülesanded ja rollid on jagatud, soovitud tulemuseni jõutakse kiiresti. Lubades Zoomi seminariruumis arvutil rühmad määrata, tuleb arvestada oluliselt suurema ajakuluga, sest rühma liikmed alles õpivad üksteist tundma, jagavad positsioone ja lepivad kokku reegleid. Peab olema tähelepanelik ennetamiseks võimalike konfliktide tekkimist. Probleemid tuleb püüda lahendada teineteisest lugupidaval moel. Parim grupp on see, kus igaüks annab oma panuse ühise eesmärgi nimel.
Viide tõendus- materjalile	• Rühmatöö 1 • Kokkuvõtte rühmatöödest • Rühmatöö 2 • Kursuse ühine sõnastik
3. Õppeprotsessi analüüs ja hindamine	
3.1 Kogub õppijatelt arvamusi õppeprotsessi kohta, valides sobivad meetodid.	
Kompetentsi tõendamine	Arvamuste kogumist alustan juba esimesel kohtumisel, kui palun ennast lühidalt tutvustada ja rääkida oma ootustest kursusega seoses. Kursuse lõppedes teen uue arvamusringi, tundmaks huvi, kas ootused on täitunud. Viimasel ajal olen kiire tagasiside saamiseks kasutanud hindamisratta, kus õppijad saavad väheste vaevaga hinnata skaalal 1-10 kursuse erinevaid aspekte: koolitaja kompetentsust ja tagasiside andmist, õppematerjalide asjakohasust, teemade keerukust ja võimalust neid tulevikus realselt rakendada jne. Visuaalne üldpilt sellest, kas kursus õnnestus või mitte, on sellise meetodiga hõlpsalt saavutatav. Kolledžil on iga kursuse kohta ka ÕIS-is tagasisidetabelid, mida õppijad täidavad. Neist andmetest on alati midagi õppida. Iga kohtumise lõpus küsin tagasisidet konkreetse tunni kohta: kas kõik oli arusaadav, kas küsimusi on jne. See võimaldab võimalikud tekkivad probleemid lahendada juba eos.
Viide tõendus- materjalile	• Kursuse tagasiside ÕIS-is – mis meeldis • Kursuse tagasiside ÕIS-is – mis ei meeldinud • Kursuse tagasiside ÕIS-is – rakendatavus • Hindamisratta • Individuaalne tagasiside sooritusele
3.2 Valib sobivad hindamismeetodid ja lähtudes kavandatud eesmärkidest analüüsib õppeprotsessi.	
Kompetentsi tõendamine	Olen nõus Tartu Ülikooli kodulehel väidetuga, et õppimist toetava hindamise puhul kasutatakse hindamismeetodeid selleks, et hinnata õpilase õppimist. Oluline on just edasimineku ja arengu, mitte tulemuse demonstreerimine kui selline. Kujundav hindamine on õppeprotsessi loomulik ja lahutamatu osa – ei saa tõhusalt õppida ega õpetada, kui õpilased ja õpetaja pidevalt arusaamist ei kontrolli.

	Õppimist toetav hindamine on nii õpetaja kui ka õpilaste jaoks huvitav, sest selles kasutatakse kaasahaaravaid ja õppijate aktiivsust soosivaid meetodeid. Õppeprotsessi läbiviimisel püüan alati lisaks planeeritule olla valmis ka plaaniks B – juhuks, kui midagi peaks muutuma ja vaja läheb hoopis teistsuguseid vahendeid. Õpitulemuste saavutamist analüüsin läbi koolitusel toimunu: kas algne koolituskava kehtis lõpuni või tuli selles teha muudatusi. Kui jah, siis millest tingituna ja millisel määral. Võtan arvesse õppijate arvamusi.
Viide tõendus- materjalile	• Tagasisidestamist puudutavad tõendusmaterjalid on esitatud punkti „Kogub õppijatelt arvamusi...” juures. • Paaristöö harjutus
3.3 Valib sobivad hindamismeetodid ja hindab õpiväljundeid.	
Kompetentsi tõendamine	Kolledžis on hindamismeetodid ja -kriteeriumid ainekavas määratletud, näiteks aines Soome keel algajatele mitteeristav hindamine, aines Turismi soome keel eristav, täheline hindamine. Lõplik hinne minu ainetes kujuneb semestri jooksul sooritatud tööde tulemustest, eraldi eksamit kursuse lõpus ei ole. Ülesandeid on erinevaid ja need on erineva kaaluga: osalemine ja arvamuse avaldamine foorumites, kursuse ühise õpipäeviku koostamine vikis, enesekontrollitsete sooritamine, arvestuslikud esitlused jne. Soovi korral on lisaülesannetega võimalik saada lisapunkte. Hindamise viis on kokku lepitud esimesel kohtumisel. Eriline huvi ja püüdlikkus pälviv tunnustuse. Lisaks koolitusrühmale/õppijatele tuleb hinnata ka enda tegevust. Sama oluline, kui õppijale hinne lõpp-protokollis, on minule tagasiside ja hinnang minu tööle.
Viide tõendus- materjalile	• Näide hindetabeli seadistamisest • Tähelised hinded • Kursuse lõpphinde moodustumine
3.4 Teavitab seotud isikuid õppe tulemustest, kasutades kokkulepitud meetodit ja tuginedes faktidele.	
Kompetentsi tõendamine	Seotud isikud on esmalt kursusel osalejad, keda teavitan kujunevast hindest juba enne kursuse lõppu. Annan soovi korral võimaluse kindla aja jooksul tulemust parandada. Õppijad näevad oma tulemuse kujunemist ka Moodle'is edenemise skaalal. Kursuse hinnete vormistamiseks palun õppeosakonnal vormistada protokoll ja ekspordin Moodle'i hindetabeli tulemused protokollis. Rahvaülikoolis saab õppija sõltuvalt kohalkäimiste mahust kas lõputunnistuse või -tõendi. Eraõpilastega arutame koos läbi, kas püstitatud ootused ja lootused täitusid või kus maal me õppeprotsessiga oleme. Tellitud koolituste puhul koostan tellijale aruande. Mõnikord on selle vorm ette antud, mõnikord kirjutan selle vabas vormis.
Viide tõendus- materjalile	• Arvestusprotokoll • Edenemise skaala
4. Arendus-, loome- või teadustegevus täiskasvanuhariduse valdkonnas	
4.1 Osaleb aktiivselt täiskasvanute koolitajate võrgustikes ja koolitajate kogukonna tegevustes, avaldades arvamust ja tehes ettepanekuid täiskasvanuõppe valdkonnas.	
Kompetentsi tõendamine	Olen Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu Soome Keele Õpetajate Seltsi liige. Osalen aktiivselt kogukonna tegevustes, konverentsidel ja üritustel. Hoian end kursis Soome Instituudi keele- ja kultuurialase tegevusega. Pärnu Giidide Ühingu atesteeritud soomekeelse giidina tutvustan Eestit meie külalistele Soomest. Osalesin TLÜ koolitusel „Õpi ja õpeta: täiskasvanute koolitaja koolitustegevuse arendaja ja õppimise toetajana
Viide tõendus- materjalile	• Tunnistus – ESKÕS suveseminar • Tunnistuse lisa – ESKÕS seminar • Tunnistus – PGÜ

	• Tunnistus – TLÜ Õpi ja õpeta • Tunnistuse lisa – TLÜ Õpi ja õpeta
5. Professionaalne enesearendamine	
5.1 Analüüsib ja hindab oma tegevust õppeprotsessis, toob välja enda tugevused ja arenguvajadused.	
Kompetentsi tõendamine	„Minu keele piirid on minu maailma piirid“ (Ludwig Wittgenstein). Soovin oma maailma piire aina enam avardada. Koolitajana tunnen end üsna tugevalt. Usun end teadvat, mida, miks ja mis mahus teen. Suudan olla spontaanne ja loominguiline, selgitada oma aineid nii, et keeleõpe ei näi mingi tohutult raske tegevusena. Maksimalistina olen liiga (enese)kriitiline, tahan kõigest ja kõigist parimat – ei lepi keskpäraste saavutustega. Minu jaoks on keeruline mõista superandekaid õppijaid, kes oma potentsiaali ära kasutada ei soovi ja ka neid, kes justkui vägisi tundi tulevad. Ikka iseenda jaoks õpid ju... Viimaste aastatega olen kindlasti oma hinnangutes ja põhimõtetes leebemaks muutunud. Varem oli mind väga keeruline „ümber rääkida“.
Viide tõendusmaterjalile	• Õuesõpe • Zoomitund • Motivatsioonitund • Külalisi võõrustades
5.2 Hindab oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset seisundit, võtab kasutusele abinõud tasakaalu saavutamiseks ja säilitamiseks.	
Kompetentsi tõendamine	Füüsiline, vaimne ja emotsionaalne tasakaal käivad käsikäes – ainult siis on inimene rahul ja õnnelik. 20 aastat töötamist reisibüroos süstis minusse reisipisiku. Ootan pikisilmi, millal saaks jälle maailma avastama minna. Pean tähtsaks peresuhteid. Koroonaja loodusretked mööda Eesti kauneid paiku on muutunud iga nädalavahetuse tervislikult kosutavaks rutiiniks. Koer on inimese parim sõber – tunnistan ja tunnustan. Vahel ma arvan, et loomad ikkagi oskavad rääkida, ainult ei taha. Tunnen rõõmu laste ja lastelaste edust, toimetamisest tärkavas aias ja vabal ajal käsitöö tegemisest. Olen rahvarõivausku inimene ja rahvatants on minu elus olnud juba pea 40 aastat ja paistab, et ei lahku veel niipea.
Viide tõendusmaterjalile	• Paranev perfektsionist • RKS Kirmas • Halliste naine • Happy • Venderloo
5.3 Hoiab end kursis uuemate suundadega täiskasvanuhariduse valdkonnas. Käsitleb ennast õppijana, vastutab enda arengu eest.	
Kompetentsi tõendamine	Olen elukestva õppe pooldaja. Et tänapäeva oravarattas ellu jääda, tuleb muutuva maailma uudistega pidevalt kursis olla. Nii üldises kui ka erialases plaanis. Olen loomas iseenda kui koolitaja kodulehte internetis ja arendamas persoonibrändi. Töötuks jäämise positiivne külg on see, et lõpuks ometi on aega end täiendada ja koolitada. Viimase aasta jooksul olen lisaks „Õpi ja õpeta“ kursusele harinud end digipädevaks, õppinud tundma erinevaid internetikeskkondi ja -programme. Läbisin ettevõtluskoolituse, et lisaks soome keele õpetamisele proovida kätt oma firmas käsitöö õpitubade korraldamisega. Täiskasvanuharidus seegi, natuke teise nurga alt. Asusin taas kord ka õppima – tekstiilkäsitöölise eriala Olustvere Maamajandus- ja Teeninduskoolis. Ikka selleks, et ka käsitöövallas kutse saada. Jälgin Haridus- ja teadusministeeriumi, Andrase, EASI, kohalike omavalitsuste tegevust, Euroopa täiskasvanuhariduse suundasid EPALE veebiplatvormi kaudu.
Viide tõendusmaterjalile	• Tunnistus TÜ – Programmeerimisest maalähedaselt • Tunnistus TÜ – Canva disainiprogramm • Digipädevuse mõistekaart • Enesehindamise küsimustik – digipädevus

	• <i>Eneseanalüüs – mina grupis</i> • <i>Enesetäiendus – kogukonda kuuluvus</i> • <i>Enesetäiendus – kogukonna andragoog</i> • <i>Õppesse astumine - Olustvere</i>
--	--